

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Філологічний факультет
Кафедра української і зарубіжної літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Завідувач кафедри

Закурова І. А. / *Ахунтова Л. П.*
(протокол № 7 від «31» серпня 2021 р.)

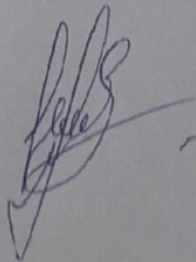
РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОГО
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ З КУРСОВОЮ РОБОТОЮ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014.01 Середня освіта. Українська мова і література
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова і література

Розробник: Єгорова Ю.М., кандидат філологічних наук, старший викладач

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

Юрченко О.В.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	денна форма навчання	заочна форма навчання
		Обов'язкова	
Блоків – 2 у тому числі: курсова робота – навчальна практика –	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 014.01 Середня освіта. Українська мова і література.	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
	Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література.	Семестр	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Навчальна практика	
		–	–
Тижневих годин – 4/2		Самостійна робота	
		46 год.	80 год.
		Вид контролю залік	

2. Мета освітнього компонента

Мета ОК – прищепити здобувачам вищої освіти любов до предмету, навчити осягати закони розвитку художнього мислення, вивчення питань походження і розвитку історії української літератури в історичній періодизації, творчості видатних митців різних епох; переконати у тому, що історія української літератури посідає особливе місце в історії світової цивілізації.

У процесі осягнення ОК здобувачі вищої освіти мають усвідомити велику гуманістичну цінність історії літератури.

Лекційні, семінарські заняття, матеріал для самостійного опрацювання зосереджено на творах історії української літератури, які мали найбільше значення для подальшого розвитку літератури та суспільного руху.

Основними завданнями вивчення ОК «Історія української літератури з курсовою роботою» є формування об'єктивних знань щодо закономірностей становлення та функціонування літератури. Це є гуманітарна наука про матеріальну та духовну культуру.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування ОК:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК08. Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК09. Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК10. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, в галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.

ФК11. Здатність розуміти природу художньої літератури як мистецтва слова; природу і світ літературно-художнього твору як головного об'єкта літератури; закономірності літературного процесу; функції художньої літератури; найзагальніші принципи та шляхи дослідження як літературного твору, так і літературного процесу.

ФК12. Здатність аналізувати тенденції розвитку української літературної творчості, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх епох, процеси виникнення, становлення й змінності традицій в українській літературі.

ФК13. Здатність усвідомлювати національний і загальноєвропейський характер української літератури, зумовленість тематики і художніх особливостей творів суспільно-історичними, суспільно-культурними обставинами, віковими особливостями читачів, об'єктивно поцінювати здобутки української літератури від її найдавніших часів до ХХІ ст., внесок письменників материкової України й діаспори у розвиток української національної ідеї.

ФК16. Здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів.

ФК17. Спроможність оцінити комунікативну і/або естетичну значущість художнього тексту; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різноманітних типів текстів, у тому числі й навичками розкрити їх смисл, простежити зв'язки із культурно-історичним контекстом епохи, враховуючи різні форми і канали передачі й кодування інформації; володіння навичками зіставляти мови культур і демонструвати взаємодію мистецтв та використовувати їх у педагогічній діяльності.

ФК24. Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учнів, студентську аудиторію.

ФК27. Здатність проводити міжтекстуальні зв'язки різних типів, спираючись на теоретичні і практичні знання в галузі літературознавства, визначати витоки інтертекстем та їх трансформацію, розуміти і вирішувати у професійній діяльності актуальні проблеми розвитку літератури.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР01. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури.

ПР03. Знати основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища,

різнорівневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПР05. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ПР09. Знати визначальні риси культури й естетики доби глобалізації, нових художніх явищ та літературознавчих понять, пов'язаних з результатами впливу світової глобалізації; розуміння актуальних проблем розвитку літератури, поетикальних зрушень на сучасному етапі.

ПР10. Орієнтуватися в наявних концептуальних підходах до наукового дослідження художніх і мовних явищ; знати різні рівні міжтекстових зв'язків, розуміти специфіку функціонування інтертекстом та їх призначення в художньому тексті.

ПР12. Уміти організовувати навчальний процес у закладах загальної середньої освіти (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови і літератури, світової літератури, керувати пізнавальною діяльністю учнів.

ПР23. Уміти визначати актуальні тенденції розвитку літератури; пояснювати світоглядні моделі і художні інтенції сучасних представників глобалізованого літературного процесу та аналізувати часопросторові, жанрово-стильові видозміни літератури доби глобалізації.

ПР24. Уміти застосовувати різні концептуальні підходи до аналізу мовних і літературних явищ, спираючись на найновіші досягнення мовознавчої та літературознавчої наук.

5. Програма освітнього компонента

Вступ. Обов'язковий ОК «Історія української літератури з курсовою роботою (40-60 ті рр. ХІХ ст.)» є закономірним продовженням попереднього засвоєння етапів світового літературного процесу, сприяє більш повному та глибокому розумінню ідейно-естетичних та національних особливостей розвитку художньої літератури й теоретико-літературної думки на сучасному етапі.

БЛОК І. Творча спадщина Тараса Шевченка

Тема 1. Широта і різноманітність спадщини Тараса Шевченка. Слово про Т.Г.Шевченка. Біографічні відомості. Романтизм у ранніх творах письменника. Любов і туга за Україною в ліриці Т. Шевченка. Образ народного співця в поезії Т. Шевченка

Тема 2. Історична тема в творчості Т.Г.Шевченка. Погляди Т.Шевченка на історію: а) визнання вирішальної ролі народу в історичному процесі; б) тема слов'янського єднання. Тема історичного минулого України в ранній творчості Т.Шевченка ("Перебендя", "Тарасова ніч", "Гамалія"). Поема "Гайдамаки": а) історична та художня правда поеми; б) жанрово-композиційні особливості твору.

Тема 3-4. Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка. Мати Образ Катерини в поемі Т. Шевченка "Катерина" та материнство у творчості майстра слова. Образ Катерини в поемі Т. Шевченка "Катерина". Трагізм образу матері в поемі Т. Шевченка "Наймичка".

Тема 5. Слово Тараса Шевченка і Святе Письмо. Тарас Шевченко – національний пророк. "Псалми Давидові". Поема "Неофіти". "Ісаія. Глава 35". Аналіз твору.

Тема 6. Творча спадщина Т. Шевченка. Прометей – символічний образ нескореного народу (За поемою "Кавказ" Т. Шевченка). Сатиричне зображення царської імперії в поемах Т. Шевченка "Сон" і "Кавказ". Як Т. Шевченко затаврував самодержавство в поемі "Сон". "Учітесь, читайте, І чужому навчайтесь, Й свого не цурайтесь...". Значення творчості

видатного українського майстра слова.

Тема 7. Поема „Гайдамаки” Т.Шевченка. Поема "Гайдамаки" Т. Шевченка. Образ Яреми Галайди в поемі Т. Шевченка "Гайдамаки". Роздуми про долю рідного народу в посланні Т. Шевченка "І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм...".

Тема 8. Значення творчості Т.Шевченка. Особливості поеми “Гайдамаки” Т.Шевченка. Образ Яна Гуса за поемою Т.Шевченка “Єретик”. Джерела поеми “Сон”, особливості композиції твору. Ваші роздуми над словами О.Гончара: “Кобзар” - книга невичерпна, книга - на віки. Образ Марії в однойменній поемі Т.Шевченка. Актуальність послання Т.Шевченка “І мертвим, і живим...” в умовах сьогодення.

Тема 9. Російськомовна проза Т.Шевченка.

БЛОК 2. Творча спадщини Марка Вовчка, П. Куліша, А. Свидницького, Олексі Стороженка, Ю.Федьковича, С. Руданського, Л.Глібова.

Тема 10. Творчість Марка Вовчка в контексті української прози XIX ст. Слово про митця. Оповідання Марка Вовчка. Образи кріпаків у творчості Тараса Шевченка і Марка Вовчка. Показ безправного становища жінки-кріпачки в оповіданні Марка Вовчка «Горпина». Образ Устини в повісті «Інститутка». Образ панночки-інститутки. Порівняльна характеристика Устини і панночки за повістю Марка Вовчка «Інститутка». Образи кріпаків-протестантів у повісті «Інститутка». Антикріпосницька спрямованість повісті Марка Вовчка «Інститутка».

Тема 11. Шевченкознавство як галузь науки в українській літературі.

Тема 12. П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман. “Чорна рада” – перший історичний роман П.Куліша. Історичні джерела роману “Чорна рада”. Утвердження загальнолюдських цінностей в романі П.Куліша. Національний характер, менталітет українців у романі П. Куліша «Чорна рада». Ідея соборності та незалежності України і проблема ролі державного діяча в історії. Полковник і священник Шрам – ідеал українця-патріота, борця за незалежну Україну.

Тема 13. Творчість Марка Вовчка в контексті української прози XIX ст. Проза 50–60-х рр. XIX ст. – якісно новий етап у розвитку української літератури: а) основні колізії творів; б) жанрово-структурні особливості. Збірка оповідань Марка Вовчка “Народні оповідання”: а) тематика, проблематика; б) особливості композиції, стилю; в) психологізація характерів як творчий принцип письменниці. Жанр героїко-романтичної повісті у творчості письменниці: а)особливості відтворення образу народного ватажка Кармелюка в однойменній повісті; б) “Дев’ять братів і десята сестриця Галя” - твір соціального звучання.

Тема 14. Жанрові та стильові особливості видатного майстра слова А. Свидницького. Життєпис письменника. Поетична творчість. Етнографічно-фольклористична діяльність. “Люборацькі” роман-хроніка. Оповідання і нариси останніх років. Місце письменника в літературному процесі.

Тема 15. Проблемно-тематичні обшири російської прози Марка Вовчка.

Тема 16. Проза О. Стороженка. О. Стороженко – письменник, етнограф, художник. Відгуки про Олексу Стороженка. Значення творчості письменника для історії української літератури.

Тема 17. П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман. Вияв у романі “Чорна рада” громадсько-політичної та культурно-просвітницької позиції П.Куліша. Історія створення роману “Чорна рада”. Жанрово-художня своєрідність, особливості композиції роману. Проблематика, система образів роману. Місце і значення твору в літературному процесі.

Тема 18. Поетична та прозова творчість Ю.Федьковича. Ідейно-тематичне багатство поезії Ю.Федьковича: а)Викриття царської воячини; б)тема призначення і ролі поета в суспільстві; в)патріотичні мотиви; г)зображення визвольного руху народних мас і уславлення його керівників. Художня майстерність Федьковича лірика: а)органічна єдність лірики й епіки; б)класична і народно-пісенна метрика; в)найпоширеніші образно-словесні засоби.

Тема 19. Роман „Люборацькі” А.Свидницького. Новаторство А.Свидницького-прозаїка. Історія створення і видання роману. Жанрово-стильові особливості твору. Проблематика, композиція, образна система роману. “Люборацькі” А.Свидницького і “Нариси бурси” М.Помяловського (типологічний аналіз). І.Франко про письменника.

Тема 20. Поеми Ю.Федьковича. Цілісний аналіз повісті “Три як рідні брати”. Образ Сафата

Зінича в однойменному оповіданні. Протест проти підневільного життя жовнірів у цісарській армії в оповіданні “Штефан Славич”. “Люба – згуба” як один з кращих зразків родинно-побутового оповідання.

Тема 21. Проза О.Стороженка. Тематична та жанрова своєрідність прози письменника. Особливості змалювання побуту, звичаїв, морально- етичних якостей народу в оповіданнях. “Закоханий чорт”, “Матусине благословення”, “Межигірський дід”, “Кіндрат Бубненко-Швидкий” та ін. Оригінальність обробки фольклорних гумористичних мотивів у творах “Вчи лінивого не молотом, а голодом”, “Се та баба, що чорт їй на махових вилах чоботи подавав”, “Вуси”, “Голка” та ін. Цілісний аналіз незакінченої повісті “Марко Проклятий”.

Тема 22. Драматургія Ю. Федьковича. Ю.Федькович – продовжувач традицій Т.Шевченка на західноукраїнських землях.

Тема 23. Проза Ю.Федьковича.. Ю.Федькович – продовжувач традицій Т.Шевченка на західноукраїнських землях.

Тема 24. Співомовки Степана Руданського. Слово про митця. Дані з життя та творчості. Протест проти рабської моралі українців у поезіях Степана Руданського. Значення творчості С.Руданського у розвитку української літератури.

Тема 25. Лірика Степана Руданського.

Тема 26. Значення творчості митців 40-60-х рр. XIX ст. Значення творчості Т.Г.Шевченка для історії української літератури. Внесок Марка Вовчка в художню літературу. Літературна спадщина Л.Глібова, С.Руданського. Значення творчості Ю.Федьковича. Літературна позиція П.Куліша.

Тема 27. Жанрова і видова різноманітність поезії Л.Глібова.

6. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Σ	л	п	лаб	інд	с/р	Σ	л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
БЛОК I. Творча спадщина Тараса Шевченка													
Тема 1. Широта і різноманітність спадщини Тараса Шевченка	2	2					4	2					2
Тема 2. Історична тема в творчості Т.Г.Шевченка	4		2			2	2						2

Тема 3. Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка	2	2					2					2
Тема 4. Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка	2		2				4					4
Тема 5. Слово Тараса Шевченка і Святе Письмо	4	2				2	4					4
Тема 6. Творча спадщина Т. Шевченка	4	2				2	2					2
Тема 7. Поєма „Гайдамаки” Т.Шевченка	4	2				2	2					2
Тема 8. Значення творчості Т.Шевченка	6	2				4	4					4
Тема 9. Російськомовна проза Т.Шевченка	2					2	4					4
Разом за блоком 1	30	12	4			14	30	2	2			26
БЛОК 2. Творча спадщини Марка Вовчка, П. Куліша, А. Свидницького, Олексі Стороженка, Ю.Федьковича, С. Руданського, Л.Глібова.												
Тема 10. Творчість Марка Вовчка в контексті української прози XIX ст.	2	2					6		2			4
Тема 12. П.Куліш „Чорна рада” – перший український	4	2				2	4					4

історичний роман												
Тема 13. Творчість Марка Вовчка в контексті української прози XIX ст.	4		2			2	4					4
Тема 14. Жанрові та стильові особливості видатного майстра слова А. Свидницького	4	2				2	4	2				2
Тема 15. Проблемно-тематичні обшири російської прози Марка Вовчка	2					2	4					4
Тема 16. Проза О.Стороженка	4	2				2	2					2
Тема 17. П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман.	4		2			2	4					4
Тема 18. Поетична та прозова творчість Ю.Федьковича	4	2				2	4					4

Тема 19. Роман „Люборацьк ї” А.Свидниць кого	4		2			2	4	2				2
Тема 20. Поеми Ю.Федьков ича	4	2				2	4					4
Тема 21. Проза О.Сторожен ка	4		2			2	2					2
Тема 22. Драматургія Ю. Федьковича	4	2				2	4					4
Тема 23. Проза Ю.Федьков ича	4		2			2	2					2
Тема 24. Співомовки Степана Руданського	4	2				2	2					2
Тема 25. Лірика Степана Руданського	2					2	2					2
Тема 26. Значення творчості митців 40- 60-хрр. XIX ст.	4	2				2	4					4
Тема 27. Жанрова і видова різноманітні сть поезії Л.Глібова	2					2	4					4
Разом за блоком II	6 0	1 8	1 0			32	60	4	2			54

УСЬОГО	9	3	1		46	90	6	4		80
	0	0	4							

7. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції
1	Широта і різноманітність спадщини Тараса Шевченка 1. Слово про Т.Г.Шевченка. Біографічні відомості 2. Романтизм у ранніх творах письменника 3. Любов і туга за Україною в ліриці Т. Шевченка 4. Образ народного співця в поезії Т. Шевченка
2	Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка 1. Мати Образ Катерини в поемі Т. Шевченка "Катерина" та материнство у творчості майстра слова 2. Образ Катерини в поемі Т. Шевченка "Катерина" 3. Трагізм образу матері в поемі Т. Шевченка "Наймичка"
3	Слово Тараса Шевченка і Святе Письмо 1. Тарас Шевченко – національний пророк 2. "Псалми Давидові" 3. Поема "Неофіти" 4. "Ісаія. Глава 35". Аналіз твору.
4	Творча спадщина Т. Шевченка 1. Прометей – символічний образ нескореного народу (За поемою "Кавказ" Т. Шевченка) 2. Сатиричне зображення царської імперії в поемах Т. Шевченка "Сон" і "Кавказ" 3. Як Т. Шевченко затаврував самодержавство в поемі "Сон" 4. "Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь..." 5. Значення творчості видатного українського майстра слова
5	Поема „Гайдамаки” Т.Шевченка 1. Поема "Гайдамаки" Т. Шевченка 2. Образ Яреми Галайди в поемі Т. Шевченка "Гайдамаки" 3. Роздуми про долю рідного народу в посланні Т. Шевченка "І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм..."
6	Значення творчості Т.Шевченка 1. Особливості поеми "Гайдамаки" Т.Шевченка. 2. Образ Яна Гуса за поемою Т.Шевченка "Єретик". 3. Джерела поеми "Сон", особливості композиції твору. 4. Ваші роздуми над словами О.Гончара: "Кобзар" - книга невичерпна, книга - на віки. 5. Образ Марії в однойменній поемі Т.Шевченка. 6. Актуальність послання Т.Шевченка "І мертвим, і живим..." в умовах сьогодення.
7.	Творчість Марка Вовчка в контексті української прози XIX ст. 1. Слово про митця. 2. Оповідання Марка Вовчка. 3. Образи кріпаків у творчості Тараса Шевченка і Марка Вовчка. 4. Показ безправного становища жінки-кріпачки в оповіданні Марка Вовчка «Горпина». 5. Образ Устини в повісті «Інститутка». 6. Образ панночки-інститутки. 7. Порівняльна характеристика Устини і панночки за повістю Марка Вовчка «інститутка». 8. Образи кріпаків-протестантів у повісті «Інститутка». 9. Антикріпосницька спрямованість повісті Марка Вовчка «Інститутка».

8	<p>П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Чорна рада” – перший історичний роман П.Куліша 2. Історичні джерела роману “Чорна рада” 3. Утвердження загальнолюдських цінностей в романі П.Куліша 4. Національний характер, менталітет українців у романі П. Куліша «Чорна рада» 5. Ідея соборності та незалежності України і проблема ролі державного діяча в історії 6. Полковник і священик Шрам – ідеал українця-патріота, борця за незалежну Україну
9.	<p>Жанрові та стильові особливості видатного майстраслова А. Свидницького</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життєпис письменника 2. Поетична творчість 3. Етнографічно-фольклористична діяльність 4. “Люборацькі” роман-хроніка 5. Оповідання і нариси останніх років 6. Місце письменника в літературному процесі
10.	<p>Проза О.Стороженка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. О.Стороженко – письменник, етнограф, художник. 2. Відгуки про Олексу Стороженка 3. Значення творчості письменника для історії української літератури.
11.	<p>Поетична та прозова творчість Ю.Федьковича</p> <p>Ідейно-тематичне багатство поезії Ю.Федьковича:</p> <ol style="list-style-type: none"> а)Викриття цісарської воячини; б)тема призначення і ролі поета в суспільстві; в)патріотичні мотиви; г)зображення визвольного руху народних мас і уславлення його керівників. <ol style="list-style-type: none"> 1. Художня майстерність Федьковича <p>лірика: а)органічна єдність лірики й епіки;</p> <p>б)класична і народно-пісенна метрика;</p> <p>в)найпоширеніші образно-словесні засоби.</p>
12.	<p>Поєми Ю.Федьковича</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілісний аналіз повісті “Три як рідні брати”. 2. Образ Сафата Зінича в однойменному оповіданні. 3. Протест проти підневільного життя жовнів у цісарській армії в оповіданні “Штефан Славич”. <p>“Люба – згуба” як один з кращих зразків родинно-побутового оповідання.</p>
13.	<p>Драматургія Ю. Федьковича</p> <p>Ю.Федькович – продовжувач традицій Т.Шевченка на західноукраїнських землях.</p>
14.	<p>Співомовки Степана Руданського</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слово про митця. Дані з життя та творчості 2. Протест проти рабської моралі українців у поезіях Степана Руданського 3. Значення творчості С.Руданського у розвитку української літератури
15.	<p>Значення творчості митців 40–60-х рр. ХІХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення творчості Т.Г.Шевченка для історії української літератури. 2. Внесок Марка Вовчка в художню літературу. 3. Літературна спадщина Л.Г.Лібова, С.Руданського. 4. Значення творчості Ю.Федьковича. 5. Літературна позиція П.Куліша.
РАЗОМ	

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	<p>Історична тема в творчості Т.Г.Шевченка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Погляди Т.Шевченка на історію: <ol style="list-style-type: none"> а) визнання вирішальної ролі народу в історичному процесі; б) тема слов'янського єднання. 2. Тема історичного минулого України в ранній творчості Т.Шевченка (“Перебендя”, “Тарасова ніч”, “Гамалія”). 3. Поема “Гайдамаки”: <ol style="list-style-type: none"> а) історична та художня правда поеми б) жанрово-композиційні особливості твору в) тема, ідея, образи, проблематика твору. 4. Історична тема в творчості Т.Шевченка другого періоду. Еволюція поглядів поета в опрацюванні історичної теми (“Холодний Яр”, “Сліпий”, “Великий льох”). 5. Тематика та система образів поеми “Єретик”. 	<p style="text-align: center;">Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту</p>	2
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка Антицарське спрямування поеми Шевченка “Неофіти”. 2. Еволюція образу матері в творчості Шевченка (на матеріалі поем “Катерина”, “Наймичка”, “Неофіти”, “Марія”). 3. Катерина – центральний жіночий образ ранньої творчості. Катерина в поезії та живопису. 4. Тема долі жінки – матері в творах періоду “трьох літ” (“Сова”, “Наймичка”, “Відьма”) 5. Гнівне викриття царських сатрапів у незавершеній поемі “Юродивий”. 6. Образ матері з поеми “Неофіти” в галереї жіночих образів. 7. Значення епіграфа у поемі “Неофіти”. Роль біблійних джерел при написанні поем “Юродивий” і “Неофіти”. <p>Нове трактування теми жінки – матері в поемі Т.Шевченка “Марія”. Оцінка твору І.Франком.</p>	<p style="text-align: center;">Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту</p>	2

3	<p>Творчість Марка Вовчка в контексті української прози середини XIX ст.</p> <p>1. Проза 50–60-х рр. XIX ст. – якісно новий етап у розвитку української літератури:</p> <p>а) основні колізії творів;</p> <p>б) жанрово-структурні особливості.</p> <p>Збірка оповідань Марка Вовчка “Народні оповідання”: а) тематика, проблематика;</p> <p>б) особливості композиції, стилю;</p> <p>в) психологізація характерів як творчий принцип письменниці.</p> <p>3. Жанр героїко-романтичної повісті у творчості письменниці: а) особливості відтворення образу народного ватажка Кармелюка в однойменній повісті;</p> <p>б) “Дев’ять братів і десята сестриця Галя” - твір соціального звучання.</p>	Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту	2
4.	<p>“Чорна рада” П. Куліша – найвище досягнення української історичної романістики II-ї пол. XIX століття.</p> <p>Вияв у романі “Чорна рада” громадсько-політичної та культурно-просвітницької позиції П.Куліша.</p> <p>2. Історія створення роману “Чорна рада”.</p> <p>3. Жанрово-художня своєрідність, особливості композиції роману.</p> <p>4. Проблематика, система образів роману.</p> <p>5. Місце і значення твору в літературному процесі.</p>	Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту	2
5.	<p>Роман “Люборацькі” Анатолія Свидницького.</p> <p>Новаторство А.Свидницького-прозаїка.</p> <p>Історія створення і видання роману.</p> <p>Жанрово-стильові особливості твору.</p> <p>Проблематика, композиція, образна система роману.</p> <p>“Люборацькі” А.Свидницького і “Нариси бурси” М. Помяловського (типологічний аналіз).</p> <p>І.Франко про письменника.</p>	Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту	2
6.	<p>Проза Олекси Стороженка.</p> <p>1. Тематична та жанрова своєрідність прози письменника.</p> <p>2. Особливості змалювання побуту, звичаїв, морально-етичних якостей народу в оповіданнях. “Закоханий чорт”, “Матусине благословення”, “Межигірський дід”, “Кіндрат Бубненко-Швидкий” та ін.</p> <p>3. Оригінальність обробки фольклорних гумористичних мотивів у творах “Вчи лінивого не молотом, а голодом”, “Се табаба, що чорт їй на махових вилах чоботи подавав”, “Вуси”, “Голка” та ін.</p> <p>4. Цілісний аналіз незакінченої повісті “Марко Проклятий”.</p>	Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту	2

7.	<p>Поетична та прозова творчість Ю.Федьковича.</p> <p>1. Ю.Федькович – продовжувач традицій Т.Шевченка назахідноукраїнських землях.</p> <p>2. Ідейно-тематичне багатство поезії Ю.Федьковича: а)Викриття цісарської воячини; б)тема призначення і ролі поета в суспільстві; в)патріотичні мотиви; г)зображення визвольного руху народних мас і уславлення його керівників.</p> <p>3. Художня майстерність Федьковича лірика: а)органічна єдність лірики й епіки; б)класична і народно-пісенна метрика; в)найпоширеніші образно-словесні засоби.</p> <p>4. Цілісний аналіз повісті “Три як рідні брати”.</p> <p>5. Образ Сафата Зінича в однойменному оповіданні.</p> <p>6. Протест проти підневільного життя жовнірів у цісарській армії в оповіданні “Штефан Славич”.</p> <p>7. “Люба-згуба” як один з кращих зразків родинно-побутового оповідання.</p>	Усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, аналіз художнього тексту	2
РАЗОМ			14

9. Самостійна робота

Тема для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми і перелік питань, що внесені на самостійне вивчення
Тема 1.	Широта і різноманітність спадщини Тараса Шевченка
Тема 2.	Історична тема в творчості Т.Г.Шевченка
Тема 3.	Еволюція образу матері в творчості Т.Г.Шевченка
Тема 4.	Слово Тараса Шевченка і Святе Письмо
Тема 5.	Поема Т.Шевченка “Сон”
Тема 6.	Творча спадщина Т. Шевченка
Тема 7.	“Неофіти” та “Юродивий” Т.Шевченка
Тема 8.	Поема „Гайдамаки” Т.Шевченка
Тема 9.	Значення творчості Т.Шевченка
Тема 10.	Російськомовна проза Т.Шевченка
Тема 11.	Творчість Марка Вовчка в контексті української прози ХІХст.
Тема 12.	Шевченкознавство як галузь науки в українській літературі
Тема 13.	П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман
Тема 14.	Творчість Марка Вовчка в контексті української прози ХІХст.
Тема 15.	Жанрові та стильові особливості видатного майстра слова А.Свидницького
Тема 16.	Проблемно-тематичні обшири російської прози Марка Вовчка
Тема 17.	Проза О.Стороженка

Тема 18.	П.Куліш „Чорна рада” – перший український історичний роман.
Тема 19.	Поетична та прозова творчість Ю.Федьковича
Тема 20.	Роман „Люборацькі” А.Свидницького
Тема 21.	Поеми Ю.Федьковича
Тема 22.	Проза О.Стороженка
Тема 23.	Драматургія Ю. Федьковича
Тема 24.	Співомовки Степана Руданського
Тема 25.	Лірика Степана Руданського
Тема 26.	Значення творчості митців 40-60-х рр. ХІХ ст.
Тема 27.	Жанрова і видова різноманітність поезії Л.Глібова

10. Методи навчання

Під час проведення занять з обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою» застосовуються такі методи:

інтерактивні: креативні вправи (підбери музику, літературний диспут, кейс-технології, пошуково-дослідницькі проекти, майстер-клас;

словесні: лекція візуалізація, лекція прес-конференція, проблемна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія, оглядова лекція, тематична, лекція, семінар-розгорнута бесіда, міні-лекція, семінар-дискусія;

наочні: технології візуалізації навчального матеріалу (скрайбінг, інтелект-карта).

До форм контролю з обов'язкового освітнього компонента «Історія української літератури з курсовою роботою». належать: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестовий контроль, презентації з використанням засобів microsoft office powerpoint, inshot та платформи ZOOM, виконання творчих індивідуальних завдань під час практичних занять, оцінювання підсумкового (семестрового) контролю; виконання завдань для самоконтролю.

11. Форми і методи контролю

Види контролю відповідно до бально-накопичувальної системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти в університеті: поточний, періодичний і підсумковий (екзамен) контроль.

Для оцінювання результатів навчання передбачено усний та письмовий види контролю: усне опитування, електронне тестування на платформі ЦОДТ, застосування QR-кодів, перевірка письмових робіт та графічних завдань під час практичних занять, проведення поточного контролю, контролю виконання завдань самостійної роботи, періодичного контролю (перша та друга контрольні точки).

Семестровий контроль передбачено у формі іспиту. Засоби діагностики – стандартизовані тести. Перелік тем, які включені для оцінювання результатів навчання на певному етапі проведення контролю, відповідає блокам програми освітнього компонента.

12. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з освітнього навчального компонента «Історія української літератури з курсовою роботою (40-60 рр. XIX ст.)» проводяться два періодичні контролю (ПК). З них є сумою поточного контролю та періодичної контрольної роботи. За один періодичний контроль становить 50 балів.</p> <p>Максимальна кількість балів за поточний контроль (усі види діяльності) (семінарських) заняттях оцінюються на «5», «4», «3», «2», які заносяться до протоколу. Поточний контроль становить 40% від максимальної кількості балів за періодичний контроль. Обчислюються як середньозважений показник за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях.</p> <p>60% від максимальної кількості балів за періодичний контроль, тобто за періодичну контрольну роботу. Самостійні завдання розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опитування вищої освіти, оцінюються як частина періодичної контрольної роботи.</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки після повторного контролю протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання результату менше 50%. Протягом семестру здобувач виконує курсову роботу (оцінюється у 10 балів) та відбувається до початку підсумкового семестрового контролю.</p> <p>Вивчення освітнього компонента завершується недиференційованим підсумковим контролем.</p>
--	---

	<p>підставою для його автоматичного зарахування можна вважати наявність підсумку семестрового оцінювання.</p> <p>Загальний рейтинг освітнього компонента складається з суми балів, періодичний контроль та захист курсової роботи, і ділиться навпіл.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти, –</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових розрахунків, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно розраховує / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, виступає на теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, розкриває зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Можливо виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків формулювання висновків.</p> <p>«2» – Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не здатен вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Оцінювання курсової роботи здійснюється у два етапи. Спочатку ознайомлюється науковий керівник. Він дає їй попередню оцінку наступними критеріями: відповідність змісту обраній темі (10 балів); чіткість роботи та чітка програма роботи (10 балів); логічна структурованість роботи, повнота і критичність аналізу літератури з проблеми дослідження, виконання дослідницького завдання, глибина аналізу зібраного фактичного матеріалу, мовне, технічне й естетичне оформлення роботи (10 балів); своєчасна робота поетапне виконання роботи (5 балів).</p> <p>Якщо курсову роботу було позитивно оцінено науковим керівником, до захисту. Він проводиться в присутності здобувачів освіти та комісії, науковий керівник і викладачі відповідної кафедри. За публічний захист роботи здобувач максимально може отримати 10 балів. Комісія виставляє остаточну оцінку. Здобувач вищої освіти зобов’язаний відпрацювати пропущені практичні заняття та також періодичні контрольні роботи. Невиконання навчального плану є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.</p>

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Історія української літератури. ХІХ століття: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г. Жулинського. К.: Либідь. 2005. 656 С.
2. Шевченко Т.Г. Кобзар. Вперше зі щоденником автора /Тарас Григорович Шевченко; упоряд. та комент. С.А. Гальченка; передм. І.М. Дзюби. Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2013. 960 с.
3. Калантаєвська Г. Українська література ХІХ століття : навчальний посібник / Г. П. Калантаєвська. Суми : Сумський державний університет. 2016. 237 с.
4. Коваленко Л. Українська література : підручник для 7 класу загально-освітніх навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Освіта». 2015. 296 с.
5. Коваленко Л. Українська література: підручник для 9 класу загально-освітніх навчальних закладів. Коваленко Л., Бернадська Н. К. Оріон. 2017. 320 с.

ДОПОМІЖНА

1. Антош Г. Знову про “Катерину” Т.Шевченка / Г. Антош // Дивослово. 2003. №12. С. 22 – 24.
2. Арендаренко І. Взаємодія історії та фольклору в історичних поемах В.Скотта і Т.Шевченка / І. Арендаренко // Слово і час. 2003. № 3. С.62 – 67.
3. Васьківська О. Один з маловідомих “Кобзарів” Т. Шевченка / О. Васьківська // Вісник книжкової палати. 2002. № 3. С.35 – 36.
4. Зображення козацької звитяги (За поемою Т. Шевченка “Гамалія”) // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 105 – 108.
5. Клочек Г. До істинного Тараса Шевченка. Хто і як фальсифікував “Кобзаря” / Г. Клочек // Українська мова та література. 2001. № 13. С.1 – 4.
6. Козацька любов до Вітчизни (За поемою “Гамалія”) // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 104 – 105.
7. Любов до Батьківщини в поезії Тараса Шевченка (За віршами “Сонце заходить, гори чорніють...” та “І виріс я на чужині...”) // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 56 – 57.
8. Мати та материнство у творчості Тараса Шевченка // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 217 – 218.
9. Мрії Т.Шевченка про майбутнє України // 800 кращих творів з української, російської літератури для 5-11 класів. За новітніми програмами міністерства освіти і науки. Донецьк, 2001. С. 44 – 46.
10. Мрії Тараса Шевченка про майбутнє України // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 250 – 260.
11. Огієнко І. Тарас Шевченко / [упоряд. М.Тимошик]. К.: Наша культура і наука. 2002. 438с.
12. Пахаренко В. Тарас Шевченко (1814-1861 рр.) / В. Пахаренко // Українська мова і література. 2004. № 2-4. 72 с.
13. Поема “Гайдамаки” Тараса Шевченка // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 228 – 230.
14. Проблема морального обов’язку в творі “І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...”: Т. Шевченко // 800 кращих творів з української, російської літератури для 5-11 класів. За новітніми програмами міністерства освіти і науки. Донецьк, 2001. С. 46 – 49.
15. Проблема морального обов’язку у творі Т.Г. Шевченка “І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...” // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 262 – 264.

16. Прокоф'єва Л. Твори Т. Шевченка про природу рідного краю / Л. Прокоф'єва // Розкажіть онуку. 2003. № 2 – 3. С. 48 – 49.
17. Рудницька О. Любов до окупанта: Погляд Катерини і на “Катерину” / О. Рудницька // Українська мова та література. 2002. № 46. С. 3 – 5.
18. Сатиричне зображення царської імперії в поемах Тараса Шевченка “Сон” і “Кавказ” // 1000 творів з української та зарубіжної літератури для 5-11 класів. Донецьк, 2001. С. 266 – 268.
19. Gelder K. Popular Fiction : The Logics and Practices of a Literary Field / K. Gelder. Abingdon : Routledge. 2004. 321 pp.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/>. (дата звернення: 25.08.2021).
2. Віртуальний підручник з української літератури. URL. <http://eureka.ucoz.ua/index/0-29>. (дата звернення: 8.08.2021).
3. Електронна бібліотека української літератури (Торонто) URL. <http://www/utorontoca/elul>. (дата звернення: 19.08.2021).
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою. URL. <http://chl.kiev.ua>. (дата звернення: 13.09.2021).
5. Українська бібліотека. URL. <http://www/lib.org.ua> (дата звернення: 5.06.2021).
6. Критика. URL : <https://krytyka.com/ua/journal>. (дата звернення: 19.07.2021).
7. Онлайн-бібліотека аудіокниг. URL : <https://sluhay.com.ua/>. (дата звернення: 13.08.2021).
9. Ukrlib. Книги журнали статті. URL : <http://www.ukrlib.com/>. (дата звернення: 5.08.2021).
10. UA Zone. Бібліотека української поезії. URL : <http://poetyka.uazone.net/>. (дата звернення: 13.08.2021).